

یازدهمین دوره جشنواره نوجوان خوارزمی
«یادواره طرح شهید کاظمی آشتیانی»

گروه برنامه‌ریزی
فعالیت‌های علمی، پژوهشی و مهارتی دانش‌آموزان
«دبیرخانه علمی جشنواره نوجوان خوارزمی»
۱۴۰۳-۱۴۰۴

محور
«فرهنگ و هنر»

ناظر علمی و کشوری: داود نوروزی
عضو گروه علمی: بهروز الیاسی

۴- محور فرهنگ و هنر

هدف اصلی این محور، درک ایده های هنری، فرآیندها و مهارت های هنری، ابراز هنری و میراث فرهنگی، سواد فرهنگی و میان فرهنگی برای درک ارتباط فرهنگ ها، اقوام و ملیت ها در سطح ملی و جهانی در دو عرصه عملی (تولید اثر بر پایه الفبا و قواعد ترکیب) و نظری (درک اثر بر پایه زیباشناسی، تاریخ فرهنگ و هنر، تجزیه و تحلیل و نقد آثار فرهنگی و هنری) در قالب خلق اثر است. این محور دارای ۲ زیرمحور هنرهای نمایشی و عکاسی است. در این محور دانش آموزان، «آثار هنری» خود را با راهنمایی دبیر تخصصی هنر، در قالب «نمایش صحنه ای» به صورت گروهی (بین ۲ تا ۵ نفر) و در «عکاسی (مجموعه عکس)» به صورت (انفرادی) به ایفای نقش می پردازد.

۱) زیرمحور هنرهای نمایشی (نمایش صحنه ای)

هدف هنرهای نمایشی «ایجاد و تقویت روحیه کار گروهی، خلاقیت و نوآوری در بیان مفاهیم الهی و انسانی، ایجاد اعتماد به نفس در دانش آموزان، تقویت تحلیل و کیفیت بخشیدن به درک زیباشناسانه، استفاده عملی از روش حل مسئله از طریق گفت و گوی نمایشی، تقویت دیدگاه انتقادی و طرح مسائل روز و بیان مطالبات در چارچوب هنری و ایجاد مفاهیم بین نسل ها» است. نمایش صحنه ای به عنوان یک هنر چندرسانه ای دربرگیرنده بسیاری از سرفصل های درس فرهنگ و هنر است و امکان بروز خلاقانه در بخش هایی مانند: بازیگری، طراحی صحنه، طراحی لباس، نور، عکاسی، گرافیک (طراحی پوستر) و ... فراهم می سازد و در تمام مراحل اجرای جشنواره، آثار دانش آموزان مطابق گام های زیر ارزیابی و اثر برگزیده به همراه «شناسنامه اثر» از فرآیند طراحی و تولید، به مرحله بعد ارسال می شود:

■ مراحل مدرسه ای، منطقه ای / ناحیه ای / شهرستانی و استانی

گام ۱: طراحی و خلق اثر هنری

- انتخاب متن و دور همخوانی
- انتخاب بازیگران و کارگردان
- انتخاب عوامل هنری و اجرایی مانند طراح صحنه، طراح نور، طراح لباس، طراح پوستر، طراح افکت های صوتی و موسیقی، عکاس، دستیار کارگردان و ...

گام ۲: تهیه مستندات از فرایند تولید اثر و ارائه مستندات (به صورت دفتر کارنما، عکس یا فیلم)

- مستندسازی مراحل تمرین و انجام کار به وسیله عکس، پاورپوینت و ساخت ویدئوهای کوتاه (به عنوان نمونه: طراح دکور می تواند از مراحل ساخت دکور پاورپوینت تهیه کند).
- ارائه مستندات توسط کارگردان از طریق پاورپوینت و ...

گام ۳: داوری اثر

از هر مرحله (مدرسه ای، منطقه ای و استانی) فیلم یک اثر منتخب به مرحله بعد ارسال می شود. داوری مرحله منطقه به صورت غیرحضوری بر اساس فیلم اثر ارائه شده انجام می شود. داوری مرحله استانی در دو بخش غیرحضوری و حضوری انجام می شود.

در بخش غیر حضوری، آثار بر اساس فیلم اثر ارائه شده داوری می شود و سه اثر برتر هر سهمیه به مرحله حضوری راه می یابند. در بخش حضوری، فقط سه اثر برتر بصورت حضوری داوری و رتبه های اول تا سوم تعیین و معرفی می شوند.

■ توجه:

۱. مدت زمان اجرای نمایش بین ۱۰ تا ۳۰ دقیقه است.
۲. تعداد عوامل کار نمایشی حداکثر ۵ نفر است.
۳. یکی از مشکلاتی که دانش آموزان در کار هنرهای نمایشی با آن دست به گریبانند دستیابی به متن های نمایشی متناسب با مقطع سنی آن هاست. دانش آموزان برای انتخاب نمایش نامه، می توانند از کتابخانه های عمومی، انجمن های نمایشی استان و شهرستان

محل زندگی خود، کانون‌های فرهنگی و پرورشی کودک و نوجوان و نیز آثار چاپ شده در معاونت پرورشی وزارت آموزش و

پرورش بهره بگیرند.

۴. انتخاب متن نمایشنامه با رویکرد تربیتی و متناسب با گروه سنی دانش‌آموزان متوسطه اول باشد.

۵. گزارش بصورت عکاسی از روند تمرین، تحت عنوان گزارش تصویری ثبت و ارائه شود.

۶. استفاده از مواد و مصالح دم دست و ارزان قیمت برای طراحی بخش‌های مختلف مورد تأکید است. (از اجرای طراحی دکور، لباس،

نور، گریم و ... که مستلزم صرف هزینه است به طور جد اجتناب شود.)

نمون برگ شماره ۴-۱- ارزیابی زیر محور هنرهای نمایشی

به نام خدا
جشنواره نوجوان خوارزمی

زیر محور: هنرهای نمایشی (نمایش صحنه‌ای) ۱۰۰ امتیاز

استان:	منطقه:
نام و نام خانوادگی دانش‌آموزان:	نام دبیر هنر(دبیر راهنما):
عنوان نمایش:	تاریخ:

ردیف	معیار	امتیاز	مکتسبه امتیاز	توضیحات
۱	انتخاب متن متناسب با رده سنی و در راستای اهداف پرورشی و آموزشی	۱۰		
۲	بازیگری (بیان - بدن)	۳۵		
۳	کارگردانی، هدایت عوامل و خلاقیت در اجرای نمایش	۳۰		
۴	طراحی صحنه	۵		
۵	طراحی لباس	۵		
۶	طراحی و انتخاب افکت‌های صوتی و ساخت یا انتخاب موسیقی	۵		
۷	طراحی پوستر	۵		
۸	گریم	۵		
جمع امتیاز		۱۰۰		

جمع کل امتیاز از ۱۰۰	به عدد:	به حروف: .....
نام و نام خانوادگی داوران:	امضا:	
۱.		
۲.		
۳.		
نام و نام خانوادگی ناظر علمی دبیرخانه (منطقه/ استان/ کشور):	امضا:	
.....		
نام و نام خانوادگی ناظر اجرایی ستاد (منطقه/ استان/ کشور):		
.....		

(بازخورد و ثبت عملکرد دانش‌آموز)

--

نمون برگ ۲-۴- شناسنامه اثر محور نمایش صحنه‌ای

شناسنامه اثر:

عنوان نمایش: .....

نام و نام خانوادگی دانش‌آموزان بازیگر با معرفی نقش:

.....
 .....

استان:..... منطقه/ ناحیه/ شهرستان:..... نام مدرسه: .....

عادی خاص دخترانه پسرانه تلفن مدرسه:..... پایه تحصیلی: .....

نام دبیر راهنما:..... رشته دبیر راهنما: .....

توضیحات:

۲) زیرمجموعه عکاسی (مجموعه عکس)

گاهی اوقات در عکاسی ممکن است موضوع چنان گسترده باشد که با یک عکس نتوان تمام جنبه‌های آن را نشان داد، عکاس از چندین عکس (مجموعه عکس) استفاده می‌کند. در واقع منظور از مجموعه عکس، چیدمان عکس‌ها کنار هم برای بیان یک مقصود یا مفهوم می‌باشد. در این بخش به منظور «ایجاد زمینه برای بروز تفکر خلاق، تقویت قدرت مشاهده و بیان مسأله، توجه ویژه به بیان هنری مدرن و هنر مفهومی، ایجاد موقعیت مناسب جهت یادگیری هنر عکاسی، استفاده از این هنر به عنوان زبانی برای بیان تقویت دیدگاه انتقادی و طرح مسائل روز و ارائه راهکارهای خلاق جهت رفع مشکل به زبان هنر»، در قالب عکاسی به صورت مجموعه عکس ارائه می‌شود.

موضوع عکاسی:

در این جشنواره موضوع **کار و زندگی** (با نگاهی به مشاغل روز و پیشه‌های فراموش شده، روزمرگی، سالمندان، کودکان، ابزار و تکنولوژی) با هدف آشنایی دانش آموزان با انواع مشاغل، کشف توانایی‌ها، مهارت‌ها و علاقه‌مندی‌ها، افزایش انگیزه تحصیلی و توسعه مهارت‌های فردی و عملی و هدایت تحصیلی دانش آموزان مد نظر است.

دانش آموزان در ارائه مجموعه عکس به موضوعات و چالش‌های مرتبط با ویژگی‌ها و فرایند کار و روابط انسانی، از جنبه‌های مختلف و زوایای خاص توجه نمایند.

در تمام مراحل اجرای جشنواره، آثار دانش آموزان مطابق گام‌های زیر ارزیابی و اثر برگزیده به همراه «شناسنامه اثر» از فرآیند طراحی و تولید، به مرحله بعد ارسال می‌شود:

■ مراحل مدرسه‌ای، منطقه‌ای/ ناحیه‌ای/ شهرستانی و استانی

گام ۱: مشاهده پیرامون و بیان مسأله

- انتخاب موضوع شغل

گام ۲: بیانیه مجموعه عکس (استیتمنت)

- نوشتن بیانیه مجموعه عکس (استیتمنت) برای موضوع مورد نظر و نگرش عکاس به عکس‌های ارائه شده

گام ۳: عکاسی در چند قاب

- عکاسی بین ۴ تا ۱۰ عکس

گام ۴: ارائه اثر

- ارائه چیدمان عکس‌ها در یک صفحه با فرمت فایل (jpg)

گام ۵: داوری اثر:

از هر مرحله مدرسه‌ای، منطقه‌ای و استانی یک اثر منتخب از هر سهمیه (عادی، خاص، استثنایی) به مرحله بعد معرفی و ارسال خواهد شد.

توجه:

۱. به میانی بصری در عکاسی و رعایت موضوعاتی چون «کادربندی، ترکیب بندی، نور، بافت، رنگ و زاویه دید» توجه شود.
۲. از ارائه موضوعات چیدمانی (چیدمان عناصر مصنوعی و اشیاء) و ارائه نقاشی به عنوان بخشی از موضوع عکس خودداری شود.
۳. گام اول و دوم (بیان مسأله و نوشتن استیتمنت) به صورت یک فایل متنی در یک صفحه با فرمت Word یا PDF ارائه شود.
۴. تعداد عکس‌ها بین ۴ تا ۱۰ عکس در نظر گرفته شود.
۵. به چیدمان مناسب و منطقی عکس‌ها توجه شود و در جهت ارائه بهتر موضوع مجموعه عکس باشد.
۶. فایل خام و بدون ویرایش عکس‌ها جهت بررسی اصالت اثر به صورت جداگانه در قالب یک پوشه (Folder) ارائه شود.
۷. از شماره‌گذاری عکس‌ها، درج عناوین تبلیغاتی و تاریخ بر روی تصویر اثر خودداری شود.
۸. عکاسی از موضوعات، بدون نورپردازی مستقیم (بدون فلاش) باشد.
۹. استفاده از دوربین گوشی تلفن همراه بلامانع است.

۱۰. استفاده و کپی از آثار اینترنتی ممنوع است. در صورت نداشتن اصالت، اثر از داوری حذف خواهد شد.
۱۱. بهتر است سعی شود از یک شیوه واحد رنگی خاص (تم رنگی) شامل سیاه و سفید، تک رنگ و یا رنگی باشد. استفاده از تنظیمات پیش فرض یکسان و انتخاب یک نوع کادر، به نحوی که کادر عمودی و یا افقی باشد و از تنوع کادربندی در یک مجموعه پرهیز شود.
۱۲. ویرایش عکس شامل کراپ کردن، تغییر جزئی رنگ و کنتراست و استفاده از فیلترهای رنگی منعی ندارد. حذف و اضافه کردن عناصر و استفاده از فیلترهای اغراق آمیز ممنوع است.

نمون برگ شماره ۴-۳- ارزیابی زیر محور عکاسی (مجموعه عکس)
به نام خدا
جشنواره نوجوان خوارزمی
زیر محور: عکاسی (مجموعه عکس)
۱۰۰ امتیاز

استان:	منطقه:
نام و نام خانوادگی دانش آموز:	نام دبیر:
موضوع انتخابی برای مجموعه عکس:	تاریخ:

ردیف	معیار	امتیاز	امتیاز مکتسبه	توضیحات
۱	انتخاب موضوع، سوژه و عناصر مناسب	۲۵		
۲	ترکیب بندی، کادربندی، توجه به فرم های بصری و زاویه دید	۲۰		
۳	رنگ، نور، کنتراست، بافت، جنس و فرم در اثر	۱۵		
۳	خلاقیت و نوآوری و اصول زیبایی شناسی	۱۰		
۴	بیان قدرتمند و توانایی انتقال مفهوم بر اساس موضوع ارائه شده	۱۰		
۵	کیفیت اثر از لحاظ عکسبرداری و ارائه	۱۰		
۶	استفاده مناسب از تعداد عکس ها و چیدمان آن ها	۵		
۷	ارائه بیان مسأله و عکس نامه (استیتمنت)	۵		
جمع امتیاز		۱۰۰		
جمع کل امتیاز از ۱۰۰		به عدد:	به حروف:	حروف: .....
نام و نام خانوادگی داوران:		امضا:		
۱.				
۲.				
۳.				
نام و نام خانوادگی ناظر علمی دبیرخانه (منطقه / استان / کشور):		امضا:		
.....				
نام و نام خانوادگی ناظر اجرایی ستاد (منطقه / استان / کشور):				
.....				

(باز خورد و ثبت عملکرد دانش آموز)

--

نمون برگ ۴-۴- شناسنامه اثر عکاسی

شناسنامه اثر عکاسی (مجموعه عکس):

موضوع اثر: .....

نام و نام خانوادگی دانش آموز:

.....

استان:..... منطقه/ ناحیه/ شهرستان: ..... نام مدرسه: ..... عادی خاص

دخترانه پسرانه تلفن مدرسه: ..... پایه تحصیلی: ..... نام دبیر راهنما(دبیر هنر): .....

توضیحات:

جدول شماره ۲- مصاديق محتوای تدریس و فعاليتهاي انجمن علمی- پژوهشی محور**فعاليتها**

فرهنگ و هنر	<ul style="list-style-type: none"> - برگزاری جلسه توجیهی در رابطه با معرفی محورهای فرهنگ و هنر در جشنواره توسط مسئول انجمن علمی هنر مدرسه - شناسایی دانش آموزان علاقه مند در زمینه نمایش و عکاسی - آموزش دانش آموزان در جلسات کلاس فرهنگ و هنر با رویکرد ارائه فعاليتهاي مرتبط با جشنواره - برنامه ریزی جهت استفاده از زمان و مکان مناسب برای تمرین گروه های نمایشی در مدرسه و یا امکانات کانون ها و پژوهش سراها - تشکیل جلسه جهت تبیین موضوع عکاسی برای دانش آموزان - بکارگیری اولیا توانمند جهت آموزش و هدایت دانش آموزان با نظارت مسئول انجمن
--------------------	--

جدول شماره ۳- مصاديق پیشنهادی تکالیف (گروهی / انفرادی) دانش آموزی محور

فرهنگ و هنر	<ul style="list-style-type: none"> - تشکیل گروه دانش آموزی برای ارائه ایده در حوزه نمایش - تشکیل گروه نمایش و دور هم خوانی متن - ارائه و تحلیل نمونه نمایش های اجرا شده متناسب با مقطع سنی دانش آموزان - ارائه پیش طرح هایی برای اجرای دکور در نمایش - ارائه فهرستی از موارد مرتبط با موضوع عکاسی - بررسی و تحلیل نمونه کارهای مجموعه عکس
--------------------	---